

Motion till riksdagen

1989/90:So206

av Margitta Edgren (fp)

Sjuka åldringars personliga utgifter

En undersökning i Sundsvall av primärvårdschef Gösta Brydolf och sjuksköterskan Agneta Nyberg visar, att på 11 undersökta vårdhem i Sundsvall hade de sjuka åldringar, som inte själva kunde ha hand om sina pengar, alldeles för lite pengar för sina personliga behov. Undersökningen omfattade drygt 200 gamlingar.

Brydolf/ Nyberg observerade också att personalen känner sig i beroendeställning till de anhöriga, när de stöter på om att det behövs pengar för utflykter, kläder, skor, kemtvätt av kläder, hårfrisörska/frisör mm. Personalen har svårt för att bråka med anhöriga om pengar, eftersom de är beroende av goda relationer för att kunna ge bra omvårdnad. Vissa anhörigas njugga inställning till att betala ut av den gamles egna pengar går stick i stäv med strävandena, att göra sjukhemmen mera hemlika och verksamheten mera aktiv.

Detta är ett mycket känsligt ämne, men är ett problem väl känt av personal som arbetar med omvårdnad på sjukhem.

Undersökningen visade också att många åldringar på vårdhemmen (var fjärde) inte hade egna kläder för utevistelse bl.a. Under en månad hade 115 av de gamla fått mindre än 20 kr. i tillskott i börsen och 65 hade konsumerat för mindre än 20 kr. under månaden och 62 andra hade gjort av med mellan 21 kr. och 65 kr. Dessa summor skall jämföras med vad vårdtagare som var orienterade i tid och rum och som själva hade hand om sina pengar gjorde av med. De gjorde av med ca 1000:- under en månad för personliga behov.

Efter rapportens publicering har anställda på olika sjukhem i landet hört av sig och sagt att den stämmer med deras erfarenheter.

Själv arbetade jag under sommaren 1989 under 8 veckor på ett sjukhem som avdelningsföreståndare. Rapporten stämmer också med mina erfarenheter. Vissa anhöriga var kallsinniga och oförstående, för att inte säga snåla, när personalen sa till om pengar för den sjukas personliga behov.

Om detta är ett generellt problem borde riksdagen ge signaler till pensionsutbetalarna att förändra sina rutiner. Det är ju inte rimligt att strävandena att göra sjukhemsvården mera personlig och aktiv för gamla och sjuka människor skall omintetgöras av sådana skäl. Jag menar att det är riksdagens uppgift att föra de gamlas talan. Vi bör på basis av den beskrivna undersökningen och vittnesmål från personal på andra orter ta reda på problemets omfattning och ta initiativ till att det löses.

Hemställan

Mot. 1989/90

So206

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med upp-
gift att undersöka om gamla och sjuka, som vårdas på sjukhem, får
tillgång till sin pension i erforderlig omfattning, även om de själva inte
kan ha hand om den.

Stockholm den 15 januari 1990

Margitta Edgren (fp)